

Î N C H E I E R E

17 iunie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul: Iulia Sîrcu

Judecătorii: Ion Druță, Iurie Bejenaru,

examinînd chestiunea admisibilității recursului declarat de Rotaru Valeriu,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Rotaru Valeriu
împotriva Inspecției de Stat în Construcție, intervenienți accesorii Bologan Corneliu,
Cebotaru Drosida și Macarevici Iulia privind anularea actului administrativ,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 noiembrie 2014, prin care a
fost respins apelul declarat de Rotaru Valeriu, fiind menținută hotărîrea Judecătorie
Orhei din 26 mai 2014,

c o n s t a t ă

La 23 august 2013, Rotaru Valeriu a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Inspecției de Stat în Construcție, intervenienți accesorii Bologan Corneliu,
Cebotaru Drosida și Macarevici Iulia privind anularea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la data de 19.06.2013 de către
Inspecția de Stat în Construcții în persoana inspectorului Gh. Meșco i-a fost
întocmită o prescripție, prin care s-au sistat lucrările de construcție a gardului la
gospodăria sa din motiv că, a fost construit fără certificat de urbanism și fără
autorizație de construcție și din motiv precum că dînsu a barat drumul și accesul
cărorva vecini la gospodăriile lor.

Reclamantul la data de 28 iulie 2013 s-a adresat Inspecției de Stat în
Construcții cerere prealabilă, prin care a solicitat revocarea acestei prescripții, însă
pîna la moment nu am primit nici un răspuns.

Indică reclamantul că, prin decizia Consiliului local al s. Vatici nr. 6.1.11 din
04.11.1998 i s-a permis lărgirea terenului de pe lîngă casă, fiindu-i asumată
responsabilitatea pentru construcție și amenajarea drumului lîngă casa sa. Prin
decizia Consiliului local Vatici nr.3.3.3 din 07.04.2000 i s-a permis să cumpăre
acest teren cu suprafața de 0,04 ha. La data de 10.05.2000, a încheiat cu Primăria
Vatici contract de vînzare-cumpărare, prin care a cumpărat terenul cu suprafața 0,04
ha, iar la 30.05.2000 contractul dat a fost autentificat notarial și la 05.09.2001
terenul a fost trecut după reclamant în Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri
ai Primăriei s. Vatici, sub nr.520. La 06.09.2001 de către Primăria s. Vatici i-a fost
eliberat un titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren, asupra terenului

nominalizat, fiind indicată destinația terenului-lot de pe lângă casă.

La 28.03.2007 a înregistrat dreptul său de proprietate asupra acestui teren la OCT Orhei, ultimului fiindu-i atribuit nr. cadastral 6475000141. În așa mod acest teren este o parte a terenului aferent casei sale, careva drum care ar fi indicat pe hartă s-au înregistrat în alt mod prin acest teren nu trece, drumul trecând mai la vale de acest teren al său. Un grup de locuitori, care nu doreau să ocolească 30-40 metri, se deplasau spre casele lor nu prin drum, dar pe dea dreptul, prin ograda reclamantului, fapt ce îi crea disconfort și îi încălca dreptul să se folosească nestingherit de terenul de pământ aferent casei de locuit pe care îl deține în proprietate. În legătură cu aceasta a hotărât să îngrădescă cu un gard terenul de pământ care îi aparține. În acest scop la 08.05.2013 a adresat Primăriei s. Vatici o cerere în care a solicitat eliberarea autorizației de construcție, însă careva răspuns în termenul prevăzut de lege, nu a primit. După aceasta a început să construiască gardul. Conform prevederilor art.2 al Legii nr.163, construcții auxiliare sînt construcții cu caracter definitiv sau provizoriu, menite să asigure activități complementare funcției de activitate/locuire, care fiind amplasate în vecinătatea construcției principale alcătuiesc împreună cu acesta o unitate funcțională distinctă. Gardul este menit să asigure activitatea complementară funcției de locuire, este amplasat în vecinătatea casei și alcătuiește împreună cu ea o unitate funcțională distinctă, fiind astfel o construcție auxiliară la o casă de locuit particulară, amplasată pe un teren privat. De asemenea construcția gardului care delimitează terenul său privat de terenul public, este o lucrare de amenajare a terenului său, aferent casei.

Prin urmare, în temeiul prevederilor art. 14 lit. k) și 1) al Legii privind autorizarea executării lucrărilor în construcție nr.163, pentru construcția gardului nici nu era necesar certificate de urbanism și autorizație de construcție.

Solicită reclamantul anularea prescripției seria ISC nr. 0004039 din 19.06.2013, emisă de către Inspekția de Stat în Construcții.

Prin hotărîrea Judecătoriei Orhei din 26 mai 2014 acțiunea a fost respinsă ca fiind tardivă și neîntemeiată

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe, Rotaru Valeriu în apelul declarat la data de 30 mai 2014 și cel suplimentar la data de 28 octombrie 2014 a solicitat casarea hotărîrii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărîri privind admiterea integrală a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 noiembrie 2014 a fost respins apelul declarat de Rotaru Valeriu, fiind menținută hotărîrea Judecătorie Orhei din 26 mai 2014, cu excluderea din dispozitivul hotărîrii mențiunii privind respingerea acțiunii ca depusă cu omiterea termenului de prescripție.

La emiterea deciziei instanța de apel a reținut că, prin decizia Consiliului comunei Vatici nr.6.1.11 din 04.11.1998 lui Rotaru Valeriu i s-a permis lărgirea terenului de pe lângă casă cu răspundere deplină privitor la drumul ce trece prin fața

casei (construcția și amenajarea drumului), iar prin decizia nr.3.3. din 07.04.2000 s-a permis vânzarea-cumpărarea terenurilor cu suprafața de 0, 04 ha. (f.d.10-11).

Conform art.6 alin.(2) al Legii nr. 509 din 22.06.1995 a drumurilor, la proiectarea, execuția și intervențiile asupra drumurilor se va ține seama de categoriile funcționale ale acestora, de factorii economici, sociali și de apărare, de utilizarea rațională a terenurilor, de conservarea și protecția mediului și de planurile de urbanism și de amenajare a teritoriului, aprobate potrivit legii. Alin. (3) prevede că amplasarea unor obiecte industriale sau de altă natură care implică modificări ale traseului, ale elementelor geometrice sau sistemului rutier al drumului se face cu acordul administratorului drumului respectiv, în conformitate cu procedura și cerințele stabilite prin lege, cheltuielile fiind în seama celui care a solicitat modificările.

În speță, porțiunea de teren cu suprafața de 0, 04 ha , înregistrată la OCT Orhei cu nr.cadastral 6475000141, este amplasată vizavi de terenul pe care este amplasată casa de locui a lui Rotaru Valeriu, porțiunile de teren în cauză fiind despărțite de drumul public, care se află în administrarea Primăriei Vatici, fapt confirmat prin planul terenului eliberat de OCT Orhei (f.d.94). Pe această porțiune de drum public Rotaru Valeriu construiește un gard capital, fără autorizație.

Administratorul drumului nu i-a eliberat lui Rotaru Valeriu autorizație de construcție a unui gard sau efectuarea unor schimbări a drumului de acces atât către curtea lui proprie cât și curțile vecinilor (f.d.26).

Conform art.21 alin.(2) al Legii nr.721 din 02.12.1996 privind calitatea în construcții, controlul de stat al calității în construcții se exercită de către Inspekția de Stat în Construcții.

Conform art.22 alin. (l) lit. b) al legii enunțate, investitorii sînt persoane fizice sau juridice care finanțează și realizează investiții sau intervenții la construcțiile existente în sensul legii și răspund de îndeplinirea obținerea certificatului de urbanism, autorizației de construire și avizelor prevăzute de lege.

Conform art.2 al Legii privind autorizarea executării lucrărilor de construcții nr.163 din 09.07.2010, construcții auxiliare, anexe sînt construcții cu caracter definitiv sau provizoriu, menite să asigure activități complementare funcției de activitate/locuire, care, fiind amplasate în vecinătatea construcției principale, alcătuiesc împreună cu aceasta o unitate funcțională distinctă. Din categoria construcțiilor auxiliare, anexelor fac parte: bucătării de vară, șure, grajduri pentru animale, depozite, garaje, sere, piscine, băi.

Astfel, construcția gardului capital nu face parte din construcții auxiliare, cât și nu cade sub lucrările prevăzute la art. al Legii nr.163, care pot fi efectuate fără certificate de urbanism pentru proiectare și fără autorizație de construire.

Prin urmare, instanța de apel a invocat că, Inspekția de Stat în Construcții era în drept să emită prescripția seria ISC nr. 0004039 din 19.06.2013, dispunînd sistarea lucrărilor de construcție a gardului, iar concluzia instanței de fond privind

respingerea acțiunii ca neîntemeiată este legală.

Instanța de apel consideră că din dispozitivul hotărârii urmează a fi exclusă mențiunea privind respingerea acțiunii ca depusă cu omiterea termenului de prescripție, dat fiind faptul că în partea motivată a hotărârii primei instanțe, nu se conțin careva concluzii referitor la termenul de adresare în judecată.

La 09 martie 2015, Rotaru Valeriu a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului se invocă că atât instanța de apel, cât și prima instanță nu au constatat și elucidat toate circumstanțele pentru examinarea obiectivă a cauzei, fiind aplicate eronat normele de drept material.

Mai mult ca atât, instanțele ierarhic inferioare eronat au aplicat prevederile art. 22 alin.(1) lit. b) a Legii nr.721 din 02.12.1996, art. 6 alin. 2 și 3 al Legii drumurilor, art. 24 alin. 3 al Legii contenciosului administrativ.

Intimații nu au dovedit prin nimic faptul că porțiunea de teren pe care a fost construit gradul este drum, limitându-se la afirmații declarative.

La 12 iunie 2015 Bologan Corneliu prin intermediul cancelariei a depus o referință invocând dezacordul cu recursul declarat de Rotaru Valeriu, solicitând respingerea acestuia ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii contestate.

Studiind temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat este inadmisibil, fiind depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434 CPC.

Astfel, în conformitate cu art. 433 lit. b) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Din materialele cauzei denotă că prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 noiembrie 2014, a fost respins apelul declarat de Rotaru Valeriu, fiind menținută hotărârea Judecătoriei Orhei din 26 mai 2014, cu excluderea din dispozitivul hotărârii mențiunii privind respingerea acțiunii ca depusă cu omiterea termenului de prescripție.

Tot actele cauzei denotă că, la 28 noiembrie 2014 Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa participanților copia deciziei emise la 19 noiembrie 2014, (f.d.192), iar recurentul Rotaru Valeriu a primit-o la 15.12.2014, fapt confirmat prin avizul de recepție (f.d. 193).

Cu toate acestea, contrar prevederilor art. 434 alin. (1) CPC, Rotaru Valeriu a depus cererea de recurs doar la 09 martie 2015, adică cu omiterea termenului de 2 luni de atac care este de decădere și nu poate fi restabilit.

În conformitate cu art. 434 alin. (2) CPC, termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

La caz urmează de menționat că conform art. 61 alin. (1) Codul de procedură civilă expres prevede că părțile sînt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare. Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauza Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

În conformitate cu art. 433 lit. b) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unui din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra admisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 CPC și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Astfel, din considerentele menționate și avînd în vedere că Rotaru Valeriu a depus cererea de recurs cu omiterea termenului prevăzut la art. 434 Codul de procedură civilă, care este termen de decădere și nu poate fi restabilit, nu a solicitat repunerea în termen a cererii de recurs, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul inadmisibil.

Or, admiterea spre examinare a unui recurs tardiv va încălca principiul securității raporturilor juridice și va duce în mod inevitabil la o condamnare a Republicii Moldova de către Curtea Europeană pentru Drepturile Omului (cauza Pîrnău și alții vs. Republica Moldova din 31 ianuarie 2012).

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. b), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e

Recursul declarat de către Rotaru Valeriu, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Ion Druță

Iurie Bejenaru